

IA GUREAK EGIN DAU! ALA EZ?

Ia gureak egin dau. Ala ez? Gaixoak ez dauka itxura onik beintzat. Bizkaiera gaixorik dago. zauri larriak daukaz, geroago eta larriagoak, batez ere batzuk ez daukelako inolako gogorik zauri orreek osatu daitezana. are geiago, zenbat eta larriagoak izan, eurak pozago.

Bataren baten ustetan, ilko haltz obeto.

Eta zer da bizkaitarrok, edo zeatzago esanda, bizkaieraren alde gagozanok egiten doguna?

Negar, malkoak isuri. Or gabilz mokoia dariola. zotinka, ogi siku zati baten erreguka. Eure artean gagozanean batzutan negarra asarre bizia biurtzen da. "arerioari" zintzurra ebagitze-ko gogoia azaltzen da: haina benetako ordua eltzen danean, zera! Berak daukanez diruaren iturriko Qiltza, barriro negar malkoak atara bear dira/ogi siku apur bat lortzeko, ia orrela gure bizkaiera gaixo Iarriari "aspirina" bat emon geinkon.

Alako panoramea! Baina egoera txarto jarri badot. ilunago izan daiteke oraindino. Izan daiteke ez, izatez da.

Burura jotort euskerari buruzko esaten zan a: "Euskerea ez da ilko ez dakienak ez daualako ikasten, dakienak ez daualako erabilalen baino".

Badaukat susmo txar bat gure euskalki onegaz ez ete dan antzerako zeozer gertatzen.

Zer dala eta bizkaieraren makaltasuna? Zergaitik dago dagoen moduan, estualdi luze onetan sartuta? Zer dala eta ez dauka indar geiago? Arerioa gogorragoa dalako ala geuk ez dogulako indar naikorik egiten?

Argi dagoana zera da: Geuk ez badogu egiten ez jaku inor etorriko dagoen zulentatik ataratzera.

Egoera okerraren adibiderik onenetarikoa irakaskintzan daukan agerrera edo "presentzia" da.

Aurreko baten "negarrez haina itxaropentsu" agertzen nintzan aldizkari onen orrialdeetara arte barria artzeko. Gaur negarrez baino ez. itxaropena galtzen dan azkenengo gauza izan arren. arlo onetan naiko galduta daukat eta.

Irakaskintzaren "errefurma" dala eta, euskalki onek beste belarriondoko bat arte dau. Eta oraingoan errua ez dauka kanpoko inork, ez dogu arerioa auzoan bilatu bear, etxean aurkitu geinke eta. Oraingoan etsaia, adarduna, buztanduna, sardea eskuan daukan deabrua ez da kanpotik etorri. Geurea da errua.

Salbatzaile eta askatzaileen zai gagozala beti emoten dau. Eta agertzen diranean, abertzale barik "a-ver-que-sale"ak direla konturatzen gara, euskeraren aldeko maitasuna agertzen daben arren diruarenganako maitasunak bulizatzen dauazala ikusten da.

Eta ordutm gure asarrea agertzen da. Baina zer gertatzen da askatzaile edo salbatzaileak geu izan bear garanean? Zorionez (!?!?!?) heti dago diruaren atxakia. eta era orretan errua beste batzuei botaz geure burua zuritu geinke: Zera, a edo ori egiteko dirurik ez dagoanez (edo ez deuskuenez emoten) ba. ezin da egin (barriro negarrera jotzen da).

Orain arte bizkaierazko irakaskuntza eskeintzen izan daben ikastetxe eta ikastolak gitxi izan badira, orain murriztu egin direla esateko modua gagoz.

Eta ez goiko bataren bat etorri dalako ori olan izan bear dala esaten. Testu liburuen ezak asko lagundu dau orretan.

Ibaizabal argitaletxeak (bizkaierazko liburuez ikastolak ornitzen izan dauzana) 12 urtetik gorako ikasleentzat testu liburu bi baino ez dauz argitaratu bizkaieraz: erlijikoa eta euskera-koa. Eta gainontzekoak? Ba, beste guztiak batueraz edo erderaz.

Egoera polita henetan. Ikastoletan ia testu guztiak batueraz eta euskal izkuntzarena bizkaieraz. Badirudi euskerea-bizkaiera frantsesa, ingelesa edo gaztelaren antzerakoa dala. Erabiltzen dan izkuntzatik aparte ikasten dan beste izkuntza bat.

Eta badakizu. irakurle, zergaitik ez dagoan testu liburu geiagorik bizkaieraz? Ba, galerarik ez daiten egon (ez nago irabazkinez berbetan galera ezari buruz baino) 400 aleren salmenta ziurtatu bear dalako, eta argitaletxeak, ikastetxeen artean egindako galdeketa ostean ez dauanez erantzunik jaso, ez daualako euki orrenbesteko eskaririk egongo danaren itxaropenik.

Orain arte bezero izan diran ikastetxe eta ikastolak ez deustoe ziurtatu ikasturte onetan bere liburuak erabiliko dabezanik. Arrazoa? Batek daki! Obeto esanda, norberak daki!

Itxaropena ez galtzeko Iburuek gogoko ez debezalako euren kontura konponduko direla, haina bizkaieragaz jarraiturik (ni bai inuxentea!) pentsatu gura dot. Ez daukat arremonekonomikorik argitaletxe onegaz, are geiago. baditut kexka batzuk eta orain arte ataratako liburu batzuk obetu bear direla uste dot. errebisio sakon bat bear daua irakasleek ez dagien orrenbeste moldaketa egin bear klase barruan erabiltzeko.

Jakina onek bezero-saltzaile baino arremone estuago bat eskatzen dau alde bietatik. Batetik, irakasleen aldetik. zeintzuk diran obetu bearrak azaldu, konponbideak eta orientabideak emon. azken brtean eurena da esperientzia eta. Eta beste aldetik, argitaletxearenetik, entzuteko eta aldaketa orreek egiteko prest egon.

Au onela maai gainean ipinita, edonor egongo dala ados uste dot. Baina betikoa gertatuko ete da? Lana ondo dago, haina beste baten kontura dan artean, norberak egin bear badau beste txori baten kontua da eta. Baina joan zaitez edonorrengana eta galdetu eiozu orren bearrizanik dagoen ala ez. Baietz danak derrigorrezkoa dala esan!

Borondaterik ez dala faltako suposatzen da, baina kontuz, ea soldadiskako ausardiagaz gertatzen dana ez ete dan gertatzen, an ere ausardia suposatu egiten da.

ENRIKE ITXASALDE